

Dne 19. ledna 1935 nařídil okresní soud k návrhu státního zastupitelství výslech dvou svědků v této trestní věci a provedl jej 1. března a 18. dubna 1935. Dne 18. května 1935 nařídil proti obžalovanému A. P. hlavní přelíčení pro přestupek § 431 tr. z. na den 4. června 1935 a rozsudkem z téhož dne uznal jej tímto přestupkem vinným a odsoudil jej podle § 431 tr. z. k trestu na penězích 50 Kč, v případě nedobytnosti do vězení na 24 hodin, podmíněně se zkušební dobou 1 roku. V protokolu o hlavním přelíčení je konstatováno, že »návrh trestní byl učiněn v době, kdy poslanecká sněmovna byla rozpuštěna, a že obžalovaný byl poslancem opět zvolen, že však souhlasil, aby věc byla v jeho zájmu ukončena rozsudkem ihned, že se vzdává pro ten případ imunity«.

Postupem okresního soudu byl porušen zákon. Podle § 24 ústavní listiny je k jakémukoliv trestnímu stíhání člena Národního shromáždění, pokud nejde o výjimku podle 2. odstavce tohoto ustanovení, třeba souhlasu příslušné sněmovny. Ze spisů vychází najevo, že za vydání poslance A. P. v této trestní věci nebyla žádána ani předešlá (rozpuštěná) ani nově zvolená poslanecká sněmovna.

Okresní soud trestní porušil poslaneckou imunitu a ustanovení § 24 úst. listiny i § 1 tr. ř. v době, kdy byl obžalovaný ještě členem bývalé poslanecké sněmovny, porušil ji dále tím, že v řízení pokračoval, provedl hlavní přelíčení a vynesl rozsudek, přes to, že, jak soud sám konstatuje, byl A. P. v té době opět zvolen poslancem a tím znovu nabyl imunity.

Práva imunity nemohl se obžalovaný platně vzdáti, jak mylně má za to okresní soud, poněvadž tu nejde o subjektivní právo poslancovo, nýbrž o výsadu propůjčenou z důvodů veřejného práva ústavou samé sněmovně poslanecké, resp. senátu Národního shromáždění (srov. rozh. č. 2982 Sb. n. s.). Zmateční stížnosti na záštitu zákona bylo proto podle §§ 33, 292 tr. ř. vyhověno.

Čís. 5429.

Rozsudku, vnesenému trestním soudem občanským nad osobou podléhající pravomoci soudů vojenských, nelze přiznati povahu rozsudku schopného právních účinků, nanejvýš rei iudicatae.

Postup zrušovacího soudu v takovém případě, pokud se neomezuje na výrok o porušení zákona, nýbrž zrušuje též část řízení jakož i rozsudek občanského soudu, neodporuje posledním dvěma větám § 292 tr. řádu.

(Rozh. ze dne 15. listopadu 1935, Zm II 415/35.)

Nejvyšší soud uznal jako soud zrušovací po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona do postupu okresního soudu v Mikulově v trestní věci proti obžalovanému M. S. pro přestupky podle § 506 tr. z. a § 8 zákona ze 16. prosince 1930, č. 4 Sb. z. a n. z roku 1931, takto právem:

Postupem okresního soudu v Mikulově v trestní věci, počínajíc nařízením hlavního přelíčení proti obžalovanému M. S. pro přestupky podle

§ 506 tr. z. a § 8 zákona ze 16. prosince 1930, č. 4 Sb. z. a n. z roku 1931, zejména vynesení rozsudku ze dne 13. září 1934 byl porušen zákon v ustanoveních §§ 1 a 60 tr. ř. a § 8, odst. 1 zákona z 5. července 1912, č. 131 ř. z., jakož i § 12 zákona ze 14. dubna 1920, č. 299 Sb. z. a nař. Uvedený postup jmenovaného okresního soudu se zrušuje jako zmatečný.

D ů v o d y:

Na základě trestního udání M. H-ové v D. ze dne 26. června 1933 bylo u okresního soudu v Mikulově provedeno trestní řízení proti M. S., četnickému strážmistru v H., pro přestupky podle § 506 tr. z. a § 8 zák. č. 4/1931 Sb. z. a nař.

Rozsudkem jmenovaného okresního soudu ze dne 13. září 1934 byl obžalovaný četnický strážmistr M. S. podle § 259, č. 2, odst. 1 tr. ř. osvobozen od obžaloby jak pro přestupek § 506 tr. z., jehož se prý dopustil tím, že v roce 1928 v D. M. H-ovou, připověděv jí manželství, ale nesplniv slibu, svedl a zmrhal, tak také pro přestupek § 8 zák. ze 16. prosince 1930, č. 4 Sb. z. a nař. z roku 1931, jež prý spáchal tím, že v červenci 1933 v D. z hrubé nedbalosti neplnil svoji povinnost vyživovati a zaopatřiti své nemanželské dítě J. H-ovou, takže tato, aby nebyla vydána nouzi, musila býti podporována od své matky M. H-ové. Rozsudek nebyl žádnou stranou napaden.

Z obsahu trestních spisů vyplývá, že obžalovaný, který je toho času četnickým strážmistrem na četnické stanici v H., nastoupil službu u zemského četnického velitelství v Brně 1. října 1931.

Poněvadž přestupek podle § 506 tr. z. předpokládá nejen svedení a zmrhání pod slibem manželství — jež se prý stalo v tomto případě v roce 1928, — nýbrž vyžaduje ke svému dokonání, aby svůdce odpíral bezdůvodně splnění manželského slibu (sb. víd. n. s. 1457), což se stalo v konkrétním případě v roce 1932, a poněvadž druhý čin (§ 8 zákona č. 4/1931) byl podle seznání M. H-ové spáchán o d ří j n a 1932 — spadají oba činy, pro které byl obžalovaný souzen, do doby, kdy jako četník podléhal podle ustanovení § 12 zákona ze 14. dubna 1929, č. 299 Sb. z. a nař., pokud se týče § 8, odst. 1 zákona z 5. července 1912, č. 131 ř. z., pravomoci československých vojenských soudů (od 1. října 1931).

Z toho, co uvedeno, vyplývá, že řízení, o něž jde, — vyjmouc přípravné řízení, k němuž by byl i trestní soud občanský příslušný (§ 60 tr. ř.) — bylo provedeno nepřislušným soudem, nepřislušným úřadem vůbec (§ 1 tr. ř.).

Netřeba se šířiti o tom, zda je vojenský soud vůbec povinen přihlížeti k takovému řízení a k rozsudku na jeho základě vynesnému, a zda by nebyl naopak oprávněn, jednati ve věci tak, jako by ve věci té nebylo civilním soudem vůbec jednáno. Jisto je, že v takovém případě je úlohou zrušovacího soudu, aby pro vlastní oblast zjednal pořádek, jež postupem nalézacího soudu byl porušen. To činí tím, že zruší celé řízení, počínajíc nařízením hlavního přelíčení, i s rozsudkem z tohoto řízení vyplývajícím a vynesným absolutně nepřislušným soudem občanským; nemůžeť takový rozsudek míti žádného účinku konstitutivního.

Výrok, jímž se takový postup i s rozsudkem na něm založeným zrušuje, je proto jen rázu deklaratorního, neboť nepřichází-li pro obžalovaného pravomoc trestních soudů občanských vůbec v úvahu, rovná se takto stav věci případu, kde by byl obžalovaný zproštěn jiným úřadem než soudem vůbec, jinými slovy, nelze rozsudku vynesenému trestním soudem občanským nad člověkem podléhajícím pravomoci soudů vojenských přiznati povahu rozsudku schopného právních účinků, najmě rei judicatae. Takový rozsudek je prostě sententia nulla. Proto se nestane obžalovanému zrušením uvedeného postupu křivda; vždyť nebylo tím jeho postavení zhoršeno, poněvadž věc se má tak, jako by dosud vůbec souzen nebyl. Naopak se nese nárok obžalovaného jen k tomu, aby obžalovaný nebyl odňat svému zákonnému soudci (§ 94, odst. 2 ústavní listiny), aby tedy byl v souzeném případě podroben pravomoci soudnictví pro něho jediné v úvahu přicházejícího.

Z toho, co uvedeno, vysvítá, že uvedený postup soudu zrušovacího, pokud se neomezuje na výrok o porušení zákona, nýbrž zrušuje též část řízení, jakož i rozsudek jmenovaného okresního soudu, neodporuje posledním dvěma větám § 292 tr. ř. (viz rozh. čís. 2446 Sb. n. s. a dále čís. 3030 Sb. víd. n. s. a obdobně i čís. 2530, 2727, 2837, 2876, 3976 Sb. víd. n. s., jinak ovšem čís. 2583 Sb. n. s., č. 4362 a 4427 Sb. n. s. víd. a Löffler »Ueber unheilbare Nichtigkeit« str. 71).

Čís. 5430.

Z pouhé objektivní nesprávnosti údajů učiněných pachatelem při vyjevovací přísaze nelze o sobě dovoditi úmyslnost jeho činu ve smyslu § 1 tr. zák. Na tu lze usuzovati, zjištěny-li též předpoklady pro závěr, že pachatel v seznamu (dotazníku) udal vědomě nepravdivé skutečnosti, po případě že vědomě zamlčel závažné skutečnosti, týkající se jeho výdělečné činnosti a příjmů.

(Rozh. ze dne 16. listopadu 1935, Zm I 1133/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmáteční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 10. září 1935, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 199 a) tr. z., napadený rozsudek ve výroku o vině jakož i ve výroku o trestu a výrocích s tím souvisících zrušil a vrátil věc nalézacímu soudu k novému projednání a rozhodnutí.

Z d ů v o d ů:

Proti kontumačnímu rozsudku, doručenému obžalovanému v opise dne 21. září 1935, podal obžalovaný včas odpor a zmáteční stížnost.

Pokud jde o zmáteční stížnost, je z jejích vývodů zřejmý věcným poukazem uplatňovaný zmatek podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., jemuž nelze upříti oprávněnost.

Podle zjištění nalézacího soudu udal obžalovaný při vyjevovací přísaze dne 13. listopadu 1933 před okresním soudem v Kaďani složené, že je bez zaměstnání, že nemá ani služebních platů ani jiných příjmů,